

INTEREŠU KONFLIKTU
NOVĒRŠANAS POLITIKA
FINANŠU INSTRUMENTU
TIRGUS IEGULDĪJUMU
PAKALPOJUMU SNIEGŠANAI

www.blueorangebank.com

SATURS

1. Vispārīgie noteikumi.....	1
2. Interesu konfliktu novēršanas pamatnostādnes	1
3. Interesu konfliktu identificēšanas kārtība.....	2
4. Interesu konfliktu novēršana	3
5. Interesu konfliktu pārvaldīšana	3
6. Interesu konfliktu atklāšana (Disclosure).....	4
7. Politikas aktualizācija.....	4

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

- 1.1. Interesu konfliktu novēršanas politikas (turpmāk – Politika) mērķis ir noteikt prasībās, kā AS BlueOrange Bank (turpmāk tekstā – Banka) identificē, novērš un pārvalda interešu konfliktus, kas rodas vai var rasties, sniedzot klientiem ieguldījumu pakalpojumus, ieguldījumu blakus pakalpojumus vai cita veida pakalpojumus, kas saistīti ar ieguldījumu pakalpojumiem. Politika nosaka vispārējo kārtību, kādā tiek atrisināti identificētie interešu konflikti, un kārtību, kādā Banka sniedz informāciju klientiem par iespējamajiem un esošajiem interešu konfliktiem.
- 1.2. Interesu konfliktu pārvaldīšanas mērķis ir nodrošināt klientu interešu ievērošanu, aizsardzību un labāko rezultātu sasniegšanu.
- 1.3. Politikā noteiktais ir pamatā Bankas iekšējām procedūrām un instrukcijām, lai nodrošinātu interešu konfliktu identificēšanu, novēršanu un pārvaldīšanu.
- 1.4. Banka Politiku īsteno saskaņā ar Eiropas Savienībā un Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, Bankas Stratēģiju un statūtiem.
- 1.5. Politikā izmantojamie termini atbilst Finanšu instrumentu tirgus likumam.
- 1.6. Ar interešu konflikta novēršanu saistīto pasākumu īstenošanu Bankā veic klientu finanšu instrumentu kontu apkalpojošās struktūrvienības, atbilstības direktors, ieguldījumu pakalpojumu atbilstības pārvaldnieks, Brokeru pakalpojumu pārvalde, Klientu līdzekļu pārvaldīšanas pārvalde un Finanšu tirgus pārvalde. Politikas prasības ievēro arī Bankas darbinieki, kas informē klientus par Bankas pakalpojumiem, sniedz ieguldījumu konsultācijas (piedalās emisijas prospektu izstrādē u.tml.) un sniedz atbalstu *Investment Banking* jautājumos, Bankas operāciju uzskaites, kontroles un pārskatu pārvaldes Bankas operāciju uzskaites nodaļas darbinieki, kā arī ar minētajiem darbiniekiem saistītās personas.
- 1.7. Politikas prasības ir saistošas arī personām, kas var darboties kā Bankas piesaistītie partneri vai ārpalpojuma sniedzēji.

2. INTEREŠU KONFLIKTU NOVĒRŠANAS PAMATNOSTĀDNES

- 2.1. Politikā atrunātais interešu konflikta jēdziens un traktējums atbilst Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likuma 127. pantā noteiktajai definīcijai.
- 2.2. IBanka apzinās, ka interešu konflikti var rasties starp:
 - 2.2.1. klientu un Banku;
 - 2.2.2. klientu un jebkuru personu, kas tieši vai netieši kontrolē Banku;
 - 2.2.3. klienta interesēm un Bankas darbinieka interesēm;
 - 2.2.4. dažādu klientu savstarpējām interesēm;
 - 2.2.5. dažādām Bankas struktūrvienībām;
- 2.3. Banka veic visus nepieciešamos pasākumus, lai ievērotu atsevišķa klienta vai vairāku klientu intereses, lai novērstu iespējamus interešu konfliktus un nodrošinātu klientiem taisnīgu attieksmi. Ja Banka nevar pilnībā novērst radušos

interesešu konfliktus, tā atklāj visu informāciju par interesešu konfliktu klientam vai klientiem un veic pasākumus, lai interesešu konflikta ietekme būtu iespējami mazāka.

- 2.4. Interesešu konfliktu pārvaldīšana sastāv no šādiem posmiem:
 - 2.4.1. interesešu konfliktu identifikācija;
 - 2.4.2. interesešu konfliktu novēršana;
 - 2.4.3. interesešu konfliktu pārvaldīšana;
 - 2.4.4. paziņošana par interesešu konfliktiem.

3. INTEREŠU KONFLIKTU IDENTIFICĒŠANAS KĀRTĪBA

- 3.1. Identificējot iespējamus interesešu konfliktus, Banka novērtē:
 - 3.1.1. vai Banka ir īpaši ieinteresēta klientam sniedzamā pakalpojuma rezultātā;
 - 3.1.2. vai Bankas darbinieks ir īpaši ieinteresēts klientam sniedzamā pakalpojuma rezultātā;
 - 3.1.3. vai Banka ir ieinteresēta veikt klienta vai vairāku klientu darījumus, neņemot vērā cita klienta vai vairāku klientu intereses, kuru rezultātā šie citi klienti nesaņem labākos rezultātus;
 - 3.1.4. iespējamus stimulus, kas var būt naudas, preču vai pakalpojumu, kā arī nebūtisku naudā neizsakāmu labumu formā un, kas nav standarta komisijas nauda, ko parasti saņem kā komisijas naudu par sniegto pakalpojumu.
- 3.2. Banka apzina tās sniegtos ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakus pakalpojumus un identificē katram pakalpojuma veidam piemētošos interesešu konfliktus. Bankas darbiniekiem ir pienākums veikt visus nepieciešamos un samērīgos pasākumus, lai savā profesionālajā darbībā identificētu pakalpojumam piemētošos interesešu konfliktus.
- 3.3. Banka klasificē tās sniegtos ieguldījumu pakalpojumus šādās kategorijās un katrai kategorijai nosaka iespējamus interesešu konfliktu izcelsmes avotus:
 - 3.3.1. brokeru pakalpojumi finanšu instrumentu tirgū;
 - 3.3.2. brokeru pakalpojumi valūtu tirgos un darījumos ar atvasinātajiem instrumentiem;
 - 3.3.3. klientu līdzekļu pārvalde (trasts, fiduciārie darījumi);
 - 3.3.4. ieguldījumu konsultācijas;
 - 3.3.5. finanšu instrumentu sākotnējā izvietošana (arī Bankas vai tās akcionāru finanšu instrumentu sākotnējā izvietošana) saistībā ar citiem 3.2. punktā minētajiem pakalpojumiem.
- 3.4. Interesešu konflikts var rasties šādu iemeslu dēļ (tajā skaitā, bet ne izsmēļoši):
 - 3.4.1. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vienlaikus ir pircējs klienta vārdā un attiecīgā finanšu instrumenta emitents;
 - 3.4.2. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vienlaikus ir pircējs klienta vārdā un attiecīgā finanšu instrumenta pārdevējs;
 - 3.4.3. sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, Banka vienlaikus ir pircējs kāda klienta vārdā un pārdevējs cita klienta vārdā;
 - 3.4.4. veicot fondu vai individuālo portfeļa pārvaldīšanu, Banka veic ieguldījumus Bankas vai saistīto uzņēmumu emitētajos finanšu instrumentos vai fondos;
 - 3.4.5. sniedzot fondu vai individuālā portfeļa pārvaldīšanas pakalpojumus, Banka sniedz pasūtījumu (nodod uzdevumus izpildei) saistītajam uzņēmumam;
 - 3.4.6. sniedzot vienam klientam konsultācijas vai pakalpojumus emisijas organizēšanā un izplatīšanā un konsultējot vai sniedzot pakalpojumus citam klientam šīs pašas emisijas sakarā;
 - 3.4.7. konsultējot klientus par ieguldījumu pakalpojumiem;
 - 3.4.8. darbiniekiem veicot personiskos darījumus (t.sk. savu darījumu izpilde pirms klienta darījuma (*Front Running*); labumu pieņemšana no Bankas darījumu partneriem u.c.);
 - 3.4.9. veicot finanšu instrumentu sākotnējo izvietošanu, ja Banka piedāvā šādus finanšu instrumentus saviem klientiem (arī trasta (uzticības pārvaldības) ietvaros);
 - 3.4.10. sniedzot sertificētā konsultanta pakalpojumus First North tirgū;
 - 3.4.11. citas situācijas, kad Bankas veiktajās darbībās, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, ir ieinteresēta Banka vai cits grupas uzņēmums, to darbinieks vai amatpersona.

- 3.5. Interesu konflikts pastāv jebkurā gadījumā, kad Banka izpilda rīkojumu vai pieņem lēmumu attiecībā uz darījumu ne tikai balstoties uz objektīviem apsvērumiem, bet, ja šo lēmumu materiālā veidā (izņemot nebūtisku naudā neizsakāmu labumu) ir būtiski ietekmējušas Bankas, tās darbinieka, jebkādas personas, kura ar kontroles attiecībām tieši vai netieši ir saistīta ar Banku, Bankas darījuma partnera, vai cita klienta intereses.
- 3.6. Būtisks interešu konflikta avots ir Bankas dotie vai no trešajām personām saņemtie maksājumi vai cita veida labumi saistībā ar klientam sniegto pakalpojumu ("pamudinājumi"). Banka dod vai saņem pamudinājumus tikai tādos gadījumos, kad šāds pamudinājums veicina, vai ir nepieciešams, lai varētu sniegt klientam konkrētu pakalpojumu, un kas turpmāk pēc savas būtības nevar nonākt konfliktā ar Bankas pienākumu rīkoties godīgi, taisnīgi un profesionāli klienta interesēs.

4. INTEREŠU KONFLIKTU NOVĒRŠANA

- 4.1. Interesu konfliktu novēršanas nolūkā Banka:
 - 4.1.1. nesaņem atlīdzību, atlaidi vai naudā neizsakāmu labumu par klientu rīkojumu nogādāšanai noteiktai tirdzniecības vietai vai izpildes vietai;
 - 4.1.2. atmaksā klientam visus pamudinājumus, t.i., komisijas naudu un jebkādas naudā izsakāmos labumus, ko veikusi vai sniegusi trešā persona (kurus var uzskatīt par pamudinājumiem) pēc iespējas ātrāk pēc šādu maksājumu saņemšanas, vai nepieņem šādus maksājumus, ja Banka sniedz portfeļa pārvaldīšanas vai ieguldījumu konsultācijas pakalpojumus;
 - 4.1.3. nepieņem nefinansiālus labumus, kurus uzskata par būtiskiem un var būt uzskatīti par pamudinājumiem;
 - 4.1.4. nesaņem investīciju pētījumus no trešajām personām, kurus var uzskatīt par pamudinājumiem, ja šādi ieguldījumu pētījumi nav publiskā pieejamībā.
 - 4.1.5. izpilda Nasdaq Riga biržas noteiktus ierobežojumus, sniedzot sertificētā konsultanta pakalpojumus First North tirgū.
- 4.2. Ja Banka organizē finanšu instrumentu sākotnējo izvietošanu, Banka:
 - 4.2.1. neveicina citu klientu vai investīciju kompānijas intereses, ja tas radītu konfliktu ar emitenta klienta interesēm;
 - 4.2.2. netiek ietekmēta no jebkādām esošajām vai nākotnes darījumu attiecībām;
 - 4.2.3. neizplata vērtspapirus tā, lai pamudinātu liela apmēra komisiju samaksu par nesaistītajiem pakalpojumiem, kurus sniedz investīciju kompānija (t.s. *laddering*);
 - 4.2.4. neizplata vērtspapirus esošā vai potenciālā emitenta klienta augsta līmeņa vadītājam vai direktoram kā atlīdzību par korporatīvo finanšu darbības iespējām, kas tiek sniegtas pirms vai pēc šādas darbības (t.s. *spinning*);
 - 4.2.5. neizplata vērtspapirus ar nepārprotamu vai domātu nosacījumu, ka turpmāk tiek saņemti rīkojumi par jebkādu citu pakalpojumu sniegšanu no ieguldījumu kompānijas no investīciju klienta puses, vai no jebkuras personas, kurā investors ir direktors.

5. INTEREŠU KONFLIKTU PĀRVALDĪŠANA

- 5.1. Ja nav iespējams izvairīties no interešu konflikta, Banka piemēro šādus interešu konflikta pārvaldības pasākumus:
 - 5.1.1. Banka savā darbā piemēro Korporatīvās ētikas standartu kodeksu, kura principi tiek iekļauti Bankas normatīvajos dokumentos, un Banka savā darbībā balstās uz augstiem godīguma un taisnīga biznesa standartiem, pienācīgi attiecas pret saviem klientiem un nodrošina, ka Bankas darbinieki, izpildot savus darba pienākumus, ievēro augstus ētiskās uzvedības standartus;
 - 5.1.2. Banka nodrošina tādu organizatorisko struktūru un pienākumu sadali, lai radītu apstākļus interešu konfliktu novēršanai. Šie pasākumi iekļauj sevī pakļautības nodalīšanu, konkrēta darbinieka vienlaicīgu un secīgu iesaisti atsevišķu pakalpojumu sniegšanā vai tā apstrādes darbībās;
 - 5.1.3. Banka nodrošina informācijas apstrādes un informācijas plūsmas nodali, lai nodrošinātu, ka atsevišķu pakalpojumu sniegšana un to apstrādes darbības būtu nodalītas un informācijas, kas var radīt interešu konfliktus, apmaiņai tiktu radītas fiziskas un loģiskas barjeras;
 - 5.1.4. Banka nodrošina tādu darbinieku darba vietu izkārtojumu, lai radītu informācijas nošķirtību un ierobežotu darbinieku pieeju informācijai, kuru sagatavo vai apstrādā cits darbinieks un kuras izmantošana var radīt interešu konfliktu;
 - 5.1.5. Banka izstrādā un ievieš nepieciešamās procedūras, kas nosaka kārtību darbinieku personisko finanšu

- instrumentu darījumiem, paredzot labākajai praksei atbilstošas informācijas atklāšanas (ziņošanas) prasības, šādu darījumu akcepta/atļaujas kārtību, iespējamus ierobežojumus finanšu instrumentu darījumiem;
- 5.1.6. Banka atsakās sniegt klientam ieguldījumu pakalpojumu, ja interešu konflikts var draudēt Bankas reputācijai un būtiskām klientu interesēm.
 - 5.1.7. Bankas darbinieku atalgojuma politika ir būtisks interešu konfliktu pārvaldīšanas princips, kurā tiek paredzēta atbilstoša, samērīga un pietiekama samaksa par darbinieka profesionāli veiktajiem pienākumiem, un atalgojums stimulē darbiniekus izvairīties no interešu konfliktiem un veikt nepieciešamās darbības labāko rezultātu sasniegšanā klientam;
 - 5.1.8. Interešu konfliktu pārvaldīšanas pasākums ir darījumu regulāra uzraudzība, kuras mērķis ir ne tikai negodīgu vai manipulatīvu darījumu atklāšana, bet arī veikto darījumu pārbaude ar mērķi noteikt, vai ir tikuši sasniegti labākie rezultāti klientam, vai darījumos ir ņemta vērā klienta piemērotība tiem, vai klienti ir brīdināti par darījumam piemērotajiem riskiem, vai ir atklāta informācija par interešu konfliktiem un veikti pasākumi risku un interešu konfliktu mazināšanai (*Compliance* uzraudzības funkcija);
 - 5.1.9. Būtisks interešu konfliktu pārvaldīšanas pasākums ir informācijas par interešu konflikta būtību un iemeslu sniegšana Bankas klientiem pirms ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas un ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas gaitā. Atbildīgie Bankas darbinieki pārliecinās, ka klientam tiek sniegta vispusīga, objektīva un pareiza informācija par iespējamiem interešu konfliktiem;
 - 5.1.10. Būtisks interešu konfliktu pārvaldīšanas pasākums ir Bankas darbinieku apmācība un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana, kuras laikā Bankas darbiniekiem tiek izskaidroti ētiskas rīcības principi, interešu konfliktu novēršanas principi un pasākumi, labāko rezultātu klientam sasniegšanas pasākumi;

6. INTEREŠU KONFLIKTU ATKLĀŠANA (DISCLOSURE)

- 6.1. Ja Bankas ieviestie organizatoriskie un administratīvie pasākumi interešu konfliktu novēršanai vai pārvaldīšanai nav pietiekami, lai nodrošinātu ar pietiekamu pārlicības pakāpi, ka risks kaitēt klienta interesēm tiks novērsts, kā pēdējā līmeņa aizsardzības pasākums tiek piemērota interešu konflikta atklāšana klientam.
- 6.2. Bankas darbiniekam, kas sniedz klientam ieguldījumu pakalpojumus, ir pienākums veikt pasākumus interešu konfliktu novēršanai. Ja interešu konflikts netiek novērsts, Bankas darbinieka pienākums ir saglabājamā formā atklāt klientam esošā interešu konflikta vispārīgo būtību un iemeslus, kā arī riskus, kas klientam rodas interešu konflikta rezultātā, un pasākumus, kas veikti, lai mazinātu šos riskus, un kas klientam ļautu pieņemt tā interesēm atbilstošu lēmumu.
- 6.3. Bankas darbinieks, kas sniedz klientam ieguldījumu pakalpojumus, ja tas ir iespējams, informē klientu par iespējamām atteikties no darījuma, kas rada interešu konfliktus, ja tā ietekmi nevar minimizēt citādi.
- 6.4. Banka dokumentē un glabā interešu konfliktu ierakstus, tajā skaitā saglabā informāciju par interešu konfliktu paziņošanas veidiem un paziņojuma saturu. Informācijas dokumentēšanas un tās saglabāšanas prasības tiek noteiktas attiecīgajās pakalpojuma procedūrās.
- 6.5. Bankas darbinieki ziņo Bankas vadībai par gadījumiem, kad ir identificēti interešu konflikti.

7. POLITIKAS AKTUALIZĀCIJA

- 7.1. Politikas aktualizācija tiek veikta, ievērojot iekšējās kontroles sistēmas pasākumus un atbilstīgi grozījumiem normatīvajos aktos ne retāk kā reizi gadā.
- 7.2. Bankas Valdei ir tiesības veikt grozījumus Politikā un par veiktajiem grozījumiem iesniegt priekšlikumus Bankas Padomei.
- 7.3. Bankas Padome ne retāk kā reizi gadā pārskata Politiku, novērtējot tās aktualitāti, un apstiprina to.
- 7.4. Politika ar veiktajiem grozījumiem tiek publicēta Bankas interneta vietnē un ir spēkā no publicēšanas datuma.